

Taha Akyol

Türkiye'nin rolü?

TÜRKİYE Libya konusunda NATO ile birlikte hareket ediyor. Dün Meclis'te kabul edilen tezkerenin anlamı budur. Birkaç bakımdan olumlu buluyorum.

Evvvela her konuda Türkiye'yi dışlamaya çalışan Sarkozy'nin bileği bükülmektedir. Operasyonda siyasi ve askeri inisiyatif, Sarkozy'nin elinden NATO'ya geçmektedir. İkincisi, Türkiye "Libya halkına silah doğrultmayacak"tır; operasyonun güvenlik, denetim ve insani yardımların organizasyonu bölümünde etkin görev alacaktır. Böylece 'denklemin içinde' bulunacaktır.

Üçüncüsü, sanılanın aksine, Türkiye Batı'nın dışında kalmamıştır, özellikle ABD ile koordineli hareket etmektedir. Türkiye'nin Dođu'ya açılması çok isabetlidir, fakat Batı ile ilişkilerin iyi devam etmesi de çok önemlidir.

Sarkozy problemi

Sarkozy problemi özellikle önemlidir. Çünkü mesele bu zatın ihtiraslarından ibaret değildir. Türkiye'nin dışlanması ne gibi sorunlara yol açacağını Batı'nın görmesi bakımından da iyi bir 'örnek olay'dır.

Libya'da henüz bir katliam görüntüsü yokken, Başbakan Erdoğan, 1 Mart'ta "Libya'da NATO'nun ne işi var" diyordu. Beklenti olayların Mısır ve Tunus gibi, dış müdahale olmadan gelişmesiydi... Fakat Kaddafi'nin katliam kuvvetleri 17 Mart'ta Bingazi'ye dayandığında, Başbakan Erdoğan da "Ne kadar kan akacak, daha ne kadar insan ölecek" diye konuştu. Dünyadan Kaddafi'ye tepkiler yükseliyordu. 17 Mart'ta BM Libya'da uçuşa yasak bölge uygulayan 1973 sayılı kararını aldı... Bu ortamı fırsat zanneden Sarkozy "gönüllü koalisyon güçleri"nin lideri pozunda öne fırlayarak 19 Mart'ta Libya'yı bombaladı...

Sarkozy'nin hesabında NATO bir tür "tedarikçi" (service provider) olarak kalacak, Fransa'nın "gönüllü güçler koalisyonu" öne çıkacaktır!

Türkiye buna itiraz etti. Operasyon için savaş uçakları ayırmış olan İtalya, Norveç ve Arap ülkeleri de itiraz etti. Ve ABD'nin desteğiyle operasyonun sevk ve idaresinin NATO'ya devredilmesine dün karar verildi. İnisiyatif Sarkozy'in elinden çıktı! 'Gidişat' Sarkozy'ye iyi bir ders oluşturacağı gibi, Türkiye'nin önemi Batı'da daha iyi anlaşılacaktır: Fransa gibi Libya'yı bombalayacak devletler bulunabilirdi ama Türkiye'nin işlevini hangi Batılı devlet yapabilir?!

Türkiye'nin yumuşak gücü

Libya'yı bombalamak kolaydır ama operasyon sonrasında siyasi düzenin kurulmasında ve Libya'nın uluslararası topluma katılmasında yapıcı rol oynayacak etkin bir unsur lazımdır, bu da Türkiye'dir!

İşte Batılıların zamanla daha iyi idrak edecekleri gerçek budur.

Maalesef Ortadođu önümüzdeki aylarda ve yıllarda daha çok karışacaktır! Halk hareketleri ve geçiş dönemlerinin çalkantıları artacaktır!

Hatta Allah korusun kanlı kitlevi çatışmalar bile muhtemeldir.

Türkiye'nin bir ayağını sağlam bir şekilde Batı'da tutması, öbür ayağıyla Dođu'ya açılması ve Dođu dünyasında silahla, bombayla değil, "yumuşak güç" olarak yapıcı roller üstlenmesi hayati bir öneme sahiptir...

Bunu Obama Amerika'sı çok iyi görüyor.

AB içinde bunu anlamayanlar da anlamak zorunda kalacaklardır. Merkel'in hele de Sarkozy'nin peşine takılan bir Avrupa'nın Ortadoęu'da pasif kalmaktan veya çam devirmekten başka hiçbir şey yapamayacağını da göreceklerdir...